

изпече яре, за да ги нахрани. Той бил сам, а те били около 12 човека яки турци и той са подчинил. Яли и пили, но за беда, като си тръгнали, срещнали Гергана, тя била хубава, напета. Озлочестяват я и накрая я удушават и я затрупват в купа сено. Дядо Желю чака, чакал ама тя не идвала и като прибрал козите си тръгнал към селото и видял позната кърпа на дъщеря си и намерил тялото ѝ. Прибрал се и опитал да не каже на жена си, ама тя разбрала и решили да бягат от селото. Тръгнали с другите си деца към балкана. Сетне се върнал и запалил къщата на бея, извел козите си и отишъл към балкана. Кашлата се разрушила, но останал кладенецът на запад до Желювите камъни.³

ЦИГУМИЛКА

И там съм ходел. Тя е един варовит камък, който изобразява, чи някога Крали Марко със своя кон, голям бил, е из този район. На десетина километра е. На камъка, дето е седнал Крали Марко тазовата му част са отразила и краката му, дето е стъпал - стъпките му. И от дясната страна имаши ино вдлъбнато, дето си сложил цигулката. И затуй му думат Цигумилка. Стъпала има като копита на коня му. Ина голяма поляна, по нея има много скали и на най-горния край седнал на нея скала да почива. Самороден камък, няма да ѝ сечено, дело на природата. Туй за Крали Марко всичкото ѝ легенда.⁴

Друго интересно предание е това за местността Цигумилката което е планинско пасбище осеяно с грамадни блокове гранитни камъни, които като че ли нарочно са струпани един върху друг от нечовешка сила. Тук се е подвизавал Крали Марко, който нарочно е натрупал тези камъни, за да се защити от Черния арапин. Хвърлял скалите

³ Инф. Кольо Величков, р. 1967 г., средно, горски работник. Зап. д-р Вл. Демирев, 29. 06. 2006 г., с. Оризари

⁴ Инф. Станчо Димитров Недялков, р. 1921 г., 8 кл., работник, общественик. Зап. д-р Вл. Демирев 11. 05. 2005 г., кв. Козарево, гр. Твърдица